

سرکلاژ (دواختن دهانه رحم) عملی است که جهت حفظ جنین و جلوگیری از سقط جنین به هنگام تشخیص نارسایی دهانه رحم زن باردار در دوران بارداری صورت می پذیرد.

تشخیص نارسایی و ضعف دهانه رحم با وجود بودن سابقه سقط جنین در سه ماه دوم بارداری صورت می پذیرد به صورتی که دهانه رحم فرد باردار بدون احساس درد و هیچ گونه انقباضات رحمی باز می شود و جنین نارس سقط می گردد.

سقط جنین در سه ماه دوم بارداری به صورت تکرار شونده اتفاق می افتد معمولاً سن بارداری در اولین سقط جنین بالاتر از بارداری های بعدی می باشد یعنی در بارداری های بعدی دهانه رحم ضعیف تر از قبل می گردد.

تشخیص نارسایی دهانه رحم از طریق معاینه دهانه رحم با ابزارهای خاص پیش از بارداری انجام می پذیرد. اگر چنانچه باز بودن و ضعیف بودن دهانه رحم تشخیص داده شود دواختن دهانه رحم یا سرکلاژ در انتهای سه ماه اول بارداری در حاملگی بعدی توصیه می شود. همین طور کسانی

که رحم دو شاخه دارند کاندیدای سرکلاژ در دوران بارداری می شوند.

علل نارسایی دهانه رحم

- آسیب های وارده به دهانه رحم پارگی دهانه رحم حین زایمان

- داشتن سابقه سقط جنین عمدی

- وجود سرطان دهانه رحم

- مشکلات مادرزادی دهانه رحم مانند رحم غیرطبیعی رحم مانند رحم دو شاخه.

- استفاده از برخی داروها در دوران بارداری توسط مادر که باعث کوتاه شدن دهانه رحم جنین دختر می گردد و نهایتاً کودک دختر با نارسایی دهانه رحم متولد می شود.

درمان نارسایی دهانه رحم

- استراحت مطلق زن باردار تا زمان زایمان حتی پیشنهاد می گردد زنانی که عمل سرکلاژ و دواختن دهانه رحم را انجام داده اند به استراحت مطلق بپردازند.

- سرکلاژ یک روش درمانی قطعی نیست بلکه با دواختن دهانه رحم فقط به بیمار کمک می شود و

احتمال وقوع زایمان زودرس را در بیمار کم می شود.

عمل سرکلاژ

عمل سرکلاژ معمولاً از هفته 14 تا 22 بارداری انجام می شود. سرکلاژ پس از بی حسی موضعی و یا بی هوشی کامل از طریق بخیه کردن زیر مخاط گردن رحمی انجام می گیرد. که باعث تقویت گردن رحم و بسته ماندن آن در طول بارداری می گردد.

انجام عمل سرکلاژ بعد از 22 هفتگی در بارداری با احتمال عفونت و همچنین پارگی کیسه آب جنین همراه است و معمولاً توصیه نمی شود.

ممکن است ترشحات خونی روشن پس از عمل سرکلاژ تا چند روز وجود داشته باشد و پس از این زمان به صورت ترشحات خونی غلیظ تری درآمده و ممکن است تا هفته های انتهایی بارداری ادامه داشته باشد.

شخص باردار معمولاً دو روز در بیمارستان بستری شده و پس از آن 3 تا 5 روز بایستی به استراحت مطلق بپردازد و پس از آن می تواند با احتیاط کامل به امور روزمره بپردازد. البته در بعضی اشخاص که همچنان احتمال سقط برای آنها

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

شیراز

بیمارستان ولیعصر (عج) اقلید

سرکلاژ (دوختن دهانه رحم)

تهیه کننده: سعیده اسلمی، کارشناس پرستاری

بازنگری شده: تابستان 1404

منبع: پرستاری داخلی جراحی برونر ثودارت

کد سند: PE/P_PH/046/3

علائم هشداردهنده بعد از سرکلاژ

بعد از دوخته شدن دهانه رحم توسط سرکلاژ در صورت مشاهده نشانه‌های زیر به پزشک مراجعه کنید:

-بروز انقباضات شکمی

-خونریزی واژینال

-کمردرد یا درد در ناحیه زیر شکم

-تب بالای 38 درجه یا لرز بدن

-پاره شدن کیسه آب جنین

-استفراغ و تهوع

-ترشحات واژینال

موارد ممنوعیت انجام سرکلاژ

خونریزی واژینال انقباضات رحمی پارگی پرده‌های جنینی و باز شدن بیشتر از 4 سانتیمتری دهانه رحم از موارد ممنوعیت انجام سرکلاژ است.

سرکلاژ (دوختن دهانه رحم) مثل هر عمل

جراحی دارای خطراتی مانند خونریزی عفونت رحم و مایع آمنیوتیک و احتمال پارگی کیسه آب در طول جراحی و همین طور سقط جنین و احتمال آسیب به جنین را در بردارد.

وجود داشته باشد ممکن است استراحت مطلق به مدت بیشتری و گاه تا پایان بارداری توصیه گردد. توصیه می‌شود یک هفته قبل تا حداقل یک هفته بعد از عمل نزدیکی با همسر صورت نگیرد.

نکات لازم قبل از عمل سرکلاژ

- پیش از عمل سرکلاژ بررسی کاملی از سلامت جنین داشته باشید.

-درمان عفونت‌های واژینال

- نداشتن نزدیکی یک هفته پیش از عمل

-انجام تست نبودن انقباضات رحمی

-بررسی کیسه آب و مایع آمنیوتیک جنین

نکات لازم بعد از عمل سرکلاژ

-ادامه استراحت مطلق تا یک هفته پس از عمل و استراحت نسبی در ادامه بارداری
-خودداری از نزدیکی با همسر تا یک هفته پس از سرکلاژ و یا ادامه بارداری
-توجه به علائم هشداردهنده مانند علائم عفونت ، پارگی کیسه آب جنین و شروع زایمان. در صورت شروع انقباضات رحمی و برنداشتن بخیه ها احتمال پارگی رحم وجود دارد.